

APOLOGETIEK

IN GESPREK OVER HET
CHRISTELIJK GELOOF

INHOUD

Voorwoord	3
1. Een introductie op apologetiek - Wat moet ik zeggen?	4
2. God bewijzen - Hoe kun je weten dat God bestaat?	8
3. God en het lijden - Als God bestaat, waarom is er dan kwaad in de wereld?	12
4. Wereldreligies - Waarom het christelijk geloof?	16
5. Betrouwbaarheid van de Bijbel - Waarom is de Bijbel waar?	20
6. Zonden doen en zonde zijn - Hoe leg je uit wat zonde is?	23
7. Geen oplossing, maar verlossing – Hoe leg je uit wat verlossing inhoudt?	26
Literatuur	30

VOORWOORD

'Hoe kan ik op eenvoudige, begrijpelijke wijze aan mijn buurvrouw/collega/kennis uitleggen wat het christelijk geloof inhoudt?' Het is een vraag die we -in verschillende varianten- bij EVGG met grote regelmaat krijgen tijdens toerustingsbijeenkomsten, open dagen of per mail. In deze brochure -een bewerking van een artikelenserie die eerder verscheen in ons blad 'De Evangelist'- proberen we op de meestgestelde vragen een antwoord te geven. Verschillende thema's uit de apologetiek komen aan de orde, zoals 'Hoe kun je weten dat God bestaat?', 'Waarom is de Bijbel waar?' en 'Hoe leg je uit wat zonde is?'. Bij elk thema is geprobeerd praktische tips aan te reiken om het gesprek over deze onderwerpen met buitenkerkelijken aan te gaan.

Tot slot, onze woorden alleen volstaan niet. Heel onze wandel is een getuigenis, zowel ten goede als ten kwade. Paulus zegt in Kolossenzen 4:5-6: *'Wandelt met wijsheid bij degenen die buiten zijn, den bekwamen tijd uitkopen. Uw woord zij te allen tijde in aangenamenheid, met zout besprengd, opdat gij moogt weten, hoe gij een iegelijk moet antwoorden.'*

Laat ons dagelijks gebed dan ook zijn of de Heere ons leesbare brieven van Christus wil maken, in woorden en daden, tot Zijn eer en tot heil van onze naasten.

Lana Kooijman – van Es
Coördinator Toerusting EVGG

Woerden, 2019

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

1. EEN INTRODUCTIE OP APOLOGETIEK

WAT MOET IK ZEGGEN?

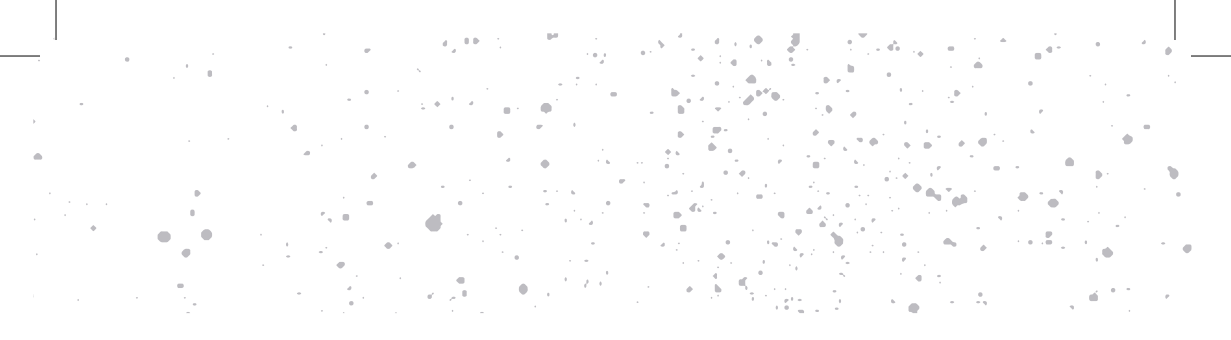
‘Wat moet ik zeggen?’ Het is een vraag die waarschijnlijk velen van ons zichzelf wel eens gesteld hebben. Bijvoorbeeld in contact met een onkerkelijke collega, buurman, familielid of als vrijwilliger bij een evangelisatieactiviteit. Het is ook de vraag die centraal staat in de apologetiek. Apologetiek is een moeilijk woord voor nadenken over hoe we de kern van het christelijk geloof uit kunnen leggen aan niet-christenen.

CULTURELE DENKBEELDEN

Voor het beoefenen van apologetiek is het nodig dat christenen kennis nemen van de gangbare denkbeelden in onze cultuur. Hoe staan onze niet-kerkelijke naasten in het leven? Hoe wordt er door de mensen in ons land gedacht over allerlei onderwerpen en hoe raken die de kern van het christelijk geloof? Dit vraagt van ons betrokkenheid op onze samenleving. Nadenken over de seculiere denkbeelden die onze samenleving domineren is niet alleen belangrijk om aansluiting te vinden bij onze naasten. Het is ook voor onszelf van belang. Pas dan kunnen we zien welke invloed die denkbeelden hebben op óns denken over Bijbelse waarheden en principes. Je zou dit een vorm van ‘interne apologetiek’ kunnen noemen. Vragen over (persoonlijk) geloof worden namelijk echt niet alleen door buitenkerkelijken gesteld. Christenen kunnen zelf ook allerlei vragen hebben. Denk alleen al aan Job, aan Asaf, aan Jeremia, aan Petrus, aan Thomas. En zo is de lijst nog langer te maken. Die vragen moeten we voor onszelf leren beantwoorden voordat we goede antwoorden kunnen geven op de vragen die aan ons gesteld worden. ‘Apologetiek wil geloven aan het denken zetten en denkers aan het geloven.’ (McGrath, Handboek apologetiek)

VERANTWOORDING

Een apologia is een ‘verdediging’, denk bijvoorbeeld aan een pleidooi van een advocaat in een rechtszaak. We komen het woord ook tegen in 1 Petrus 3:15, in de SV vertaald met **‘verantwoording’**. *Maar heiligt God, den Heere, in uw harten; en zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk, die u rekenschap afeist van de hoop, die in u is, met zachtmoedigheid en vreze.*

Christenen hebben de opdracht om te vertellen over 'de hoop, die in hen is'. Alister McGrath, een Brits apologeet, verwoordt het als volgt: het doel van apologetiek is om 'de schatten van het christelijk geloof te etaleren, op te poetsen en aan te prijzen'.

Apologetiek moeten we niet zien als een afwerende en vijandige reactie tegen de wereld om ons heen die niet (langer) in God gelooft. Het Evangelie is wel aanstootgevend voor ons vlees, zowel binnen als buiten de kerk, maar de manier van verantwoording en uitleg van het Evangelie mag geen aanstoot geven. Dat kan door onverstandige woordkeuze of een neerbuigende en afwijzende houding naar onze naasten. Petrus is hier duidelijk over als hij de verstrooide christenen in de heidense cultuur oproept om vragen over de christelijke hoop te beantwoorden met 'zachtmoedigheid en vreze'. En ook Paulus benadrukt dit in Kolossenzen 4:5-6: *Wandelt met wijsheid bij degenen die buiten zijn, den bekwaamen tijd uitkopende. Uw woord zij te allen tijde in aangenamenheid, met zout besprengd, opdat gij moogt weten, hoe gij een iegelijk moet antwoorden.*

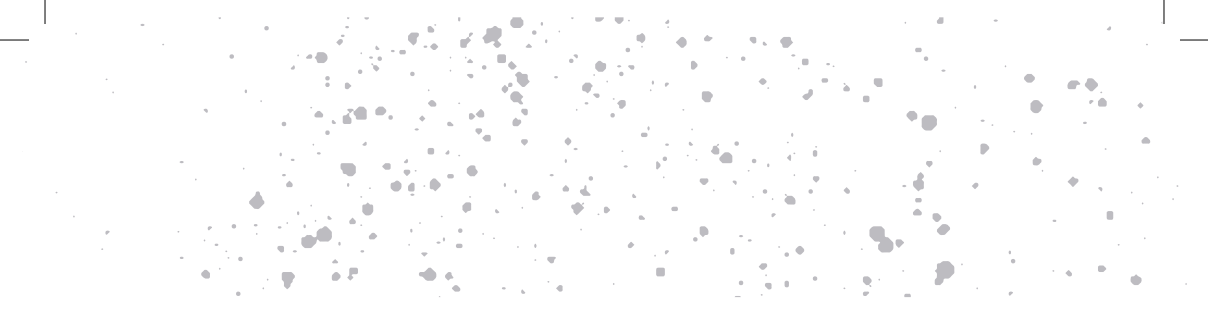
BASISTHEMA'S

McGrath onderscheidt drie taken van de apologeet: verdedigen, aanprijzen en vertalen.

1. VERDEDIGEN

De eerste taak van de apologeet is proberen de hindernissen weg te nemen die mensen kunnen ervaren om de betrouwbaarheid en de realiteit van het christelijke geloof te aanvaarden. Een belangrijk vraag hierbij is: hoe zijn die ontstaan? Door onwetendheid? Dan is het belangrijk om de inhoud van het Evangelie over te kunnen brengen in termen die begrijpelijk en herkenbaar zijn voor mensen buiten de kerk. Door misverstanden of verkeerde vooronderstellingen? Dan moeten die worden gecorrigeerd. Zijn ze ontstaan door problemen met wat het christelijk geloof voor waar houdt? Dan moet daar op ingegaan worden.

Zoals eerder gezegd zijn veel van de vragen die de cultuur ons stelt, onszelf niet vreemd. Hoe kan één God uit drie Personen bestaan? Hoe weten we dat de Bijbel waar is? Gelukkig zijn er op deze vragen betrouwbare en beproefde antwoorden te vinden. Aan ons de taak om met die kennis anderen te helpen deze vragen ook te beantwoorden. Begripvol

en meelevend. Want los van moeilijkheden van verstandelijke aard (bijvoorbeeld vragen over het ontstaan van de aarde en de evolutietheorie), kunnen blokkades ook van niet-rationele aard zijn. De vraag 'Waarom laat God lijden toe?' is niet simpel met een paar goede argumenten op te lossen voor iemand die net aan het graf van een geliefde heeft gestaan. Bij apologetiek gaat het dus net zozeer om houding als om argumenten. Dit betekent dat we de ander begripvol en meelevend tegemoet moeten treden, van welke aard de bezwaren of hindernissen ook zijn. Zoals we ook lezen in 1 Petrus 3:15. Ieder mens heeft ook een uniek levensverhaal en heeft waarschijnlijk zijn of haar specifieke tegenwerpingen of problemen met het Evangelie. Het is dus belangrijk te weten hoe de ander in het leven staat en diegene niet terugbrengen tot een standaardgeval waarvoor we denken pasklare antwoorden op de plank te hebben liggen.

2. AANPRIJZEN

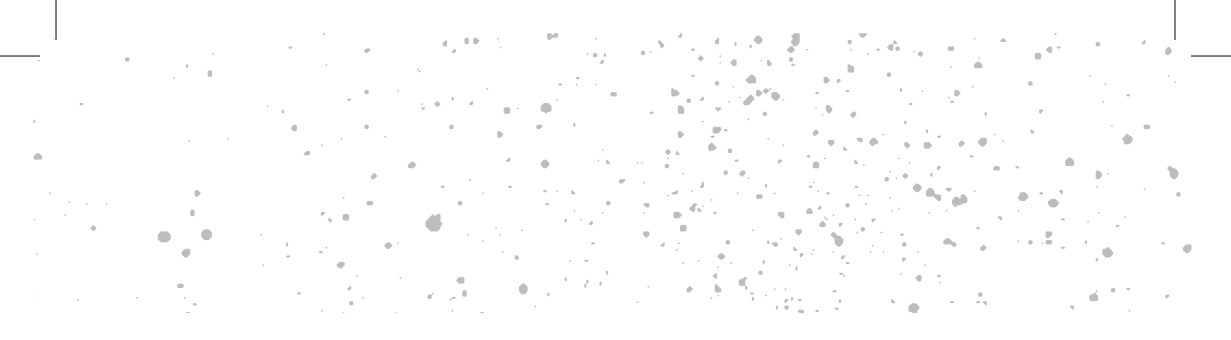
Ten tweede probeert de apologete de waarheid en relevantie van het christelijk geloof te laten zien. Het Evangelie is van zichzelf relevant, dat hoeven wij niet relevant te maken. De vraag is wel hoe wij andere mensen helpen om dat belang voor zichzelf te zien. Dat ze zullen beseffen dat het christelijk geloof niet alleen een boodschap heeft voor hun kerkelijke buurman of -vrouw, maar ook voor henzelf.

Denk bijvoorbeeld aan de Samaritaanse vrouw die tot haar stadsgenoten sprak: *'Komt, ziet een Mens, Die mij gezegd heeft alles, wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus?'* (Joh. 4:29). Of de genezen Gadareense man die met de Heere Jezus meewilde, maar waartegen Hij zei: *'Ga heen naar uw huis tot de uwen, en boodschap hun, wat grote dingen u de Heere gedaan heeft, en hoe Hij Zich uwer ontfermd heeft.'* (Mark. 5:19)

Apologetiek heeft dus een sterk positief aspect: het begeerlijke van Christus voor ogen stellen zodat buitenstaanders van het geloof een klein beetje kunnen gaan begrijpen waarom Hij ook hún aandacht waard zou moeten zijn.

3. VERTALEN

Tot slot is het in de apologetiek belangrijk om de kern van het christelijk geloof over te brengen op een betrouwbare en doeltreffende manier. Een groot deel van onze samenleving begrijpt traditionele christelijke termen of denkbeelden niet (meer). **We hebben dus toegankelijke woorden en beelden nodig** om kerngedachten -zoals zonde en verlos-

sing- duidelijk te maken aan onze niet-kerkelijke naasten. Denk alleen maar aan alle gelijkenissen die Jezus Zelf sprak tot Zijn hoorders om belangrijke geestelijke waarheden uit te leggen. C.S. Lewis, een bekende apologet uit de 20e eeuw zegt het zelfs zo: 'Ik ben tot de volgende overtuiging gekomen: als je je gedachten niet in de taal van ongeschoolde mensen kunt vertalen, dan waren je gedachten dus verward. Het vermogen om te vertalen bewijst of je zelf weet wat je bedoelt.'

BEPERKINGEN

Apologetiek kent ook zijn beperkingen. Ten eerste moeten we oppassen dat we het Evangelie niet versmallen tot wat begrijpelijk te maken is voor de mensen om ons heen. Natuurlijk is de waarheid en betekenis ervan effectiever over te brengen door voorbeelden of verhalen uit onze cultuur. Maar het zijn en blijven slechts 'voertuigen en kanalen' voor het Evangelie, het is niet het Evangelie zelf. Het tweede gevaar is dat apologetiek de indruk wekt dat er niets anders nodig is dan aantonen dat het christelijk geloof redelijk is. Maar dat is natuurlijk niet zo. Het element van het mysterie, het wonder, en het werk van de Heilige Geest zijn nooit op basis van menselijk redeneren te begrijpen. Beking en geloof zijn nodig om een klein beetje te gaan vatten Wie God werkelijk is.

APOLOGETIEK EN EVANGELISATIE

De grens tussen apologetiek en evangelisatie is niet scherp. Toch heeft het zin om onderscheid te maken. Je zou apologetiek kunnen vergelijken met het duidelijk maken aan mensen dat het nodig is om water te drinken en hen vertellen dat er water verkrijgbaar is. Je hebt dan aannemelijk gemaakt dat het goed is om water te drinken omdat het je dorst lest. Maar evangelisatie gaat een stap verder. Dat is het daadwerkelijk aanbieden van water. Het is een uitnodiging aan de ander om ook zelf van het water te drinken.

2. GOD BEWIJZEN

HOE KUN JE WETEN DAT GOD BESTAAT?

'Geloof je echt in God? Maar je studeert aan de universiteit!' vragend keek mijn medestudent me aan. Hij bedoelde waarschijnlijk te zeggen: Hoe kun je nu in God geloven als je leert om wetenschappelijk te denken? Dan geloof je toch niet in zoiets als een 'onbewezen' God?!

Volgens Paas en Peels, schrijvers van het boek 'God bewijzen', is dit een van de grote misvattingen als het gaat om **geloof**^f in God. Namelijk dat het alleen redelijk zou zijn om te geloven in iets wat absoluut bewijsbaar is. Maar wat als we alleen dat kunnen geloven wat absoluut bewijsbaar is? Wat blijft er dan over?

Zie maar eens wetenschappelijk te bewijzen dat je van je kinderen houdt. Of dat je echtgenoot betrouwbaar is. Of dat je vanmorgen een boterham met kaas gegeten hebt. Heel veel dingen in ons leven zijn niet absoluut bewijsbaar en toch niet onredelijk. Het zijn zogenaamde 'basale' (fundamentele) overtuigingen die geen wetenschappelijke argumenten nodig hebben om geloofwaardig te zijn.

Daarom is het gerechtvaardigd om de vraag om te draaien: toon maar aan waarom het ónredelijk is om in God te geloven. De bewijslast ligt niet bij gelovigen maar bij degenen die zeggen dat het irrationeel is om in God te geloven. 'Religie is namelijk van alle tijden, komt voor in alle culturen en het houdt de overweldigende meerderheid van de mensheid bezig'. (p.28, God Bewijzen)

GELOVEN, WAAROM NIET?

Er zijn twee manieren waarop godsgeloof over het algemeen bekritiseerd wordt, betogen Paas en Peels.

geloof^f Wanneer in deze context het woord 'geloof/geloven' wordt gebruikt, wordt bedoeld op het zogenaamd historische geloof, betreffende het bestaan van God.

1. PROBEREN DOOR ARGUMENTEN AAN TE TONEN DAT GOD NIET BESTAAT.

11

Dat zijn bezwaren tegen de waarheid van je overtuiging. Geloof in God heeft dan dezelfde status als geloven in sinterklaas. Zo iemand doet er misschien niemand kwaad mee, maar je hoeft hem of haar natuurlijk niet serieus te nemen. Er is immers voldoende bewijs dat sinterklaas niet bestaat. Veel argumenten die hiervoor worden aangedragen, blijken bij nadere bestudering het bestaan van God helemaal niet te weerleggen, maar bij voorbaat al te veronderstellen dat God niet bestaat. Zoals bijvoorbeeld bij het 'projectieargument'. Dit argument wil aantonen dat God slechts een product is van onze verbeelding. Het bestaan van God is een vorm van wensdenken, meer niet. Maar bij nadere bestudering blijkt het argument slechts een bewering. Want als iemand graag wil dat God bestaat, is dat natuurlijk geen bewijs dat Hij niet bestaat. Het projectieargument gaat er dus al van uit dat God niet bestaat en probeert vervolgens te verklaren waarom mensen toch religieus zijn. 'Het atheïstische konijn zat hier duidelijk al verstopt in de filosofische hoed' aldus Paas en Peels. Beweren dat God niet bestaat, blijkt niet meer dan een aanname.

2. ARGUMENTEREN DAT HET VERKEERD IS OM IN GOD TE GELOVEN ZONDER VOLDOENDE BEWIJS. ZELFS AL IS ER GEEN GOED BEWIJS TEGEN GODS BESTAAN.

Een van de ideeën hierachter is dat je dan in de gekste dingen kunt gaan geloven. Van spaghettimonsters tot vliegende theepotten. Want ja, bewijs maar eens dat ze niet bestaan. Dat kun je niet. Dus waarom zou geloof in God dan wel redelijk zijn, ook al heb je geen overtuigend bewijs dat Hij niet bestaat? Maar ook dit argument is vrij eenvoudig te weerleggen. Het argumenteert namelijk niet, maar het ridiculiseert alleen. Het is inderdaad belachelijk om in een onbewezen spaghettimonster te geloven. Maar dat wil niet zeggen dat het altijd belachelijk is om in iets te geloven zonder dat je er bewijs voor hebt. Dit argument gaat er namelijk van uit dat het bewezen is dat het bestaan van God net zo onwaarschijnlijk is als het bestaan van een spaghettimonster. Maar die vergelijking is volgens beide auteurs absurd. Geloof in God ontstaat niet doordat een aantal mensen beginnen met een dwaze en willekeurige fantasie en daarmee hun omgeving indoctrineren. Maar: geloof in het bestaan van God dringt zich op in alle tijden en in alle culturen. Bovendien is er nog nooit een serieuze religie geweest die in spaghettimonsters of vliegende theepotten gelooft. Sterker nog, de mensen die zeggen daarin te geloven zijn in werkelijkheid atheïsten die een spelletje spelen.

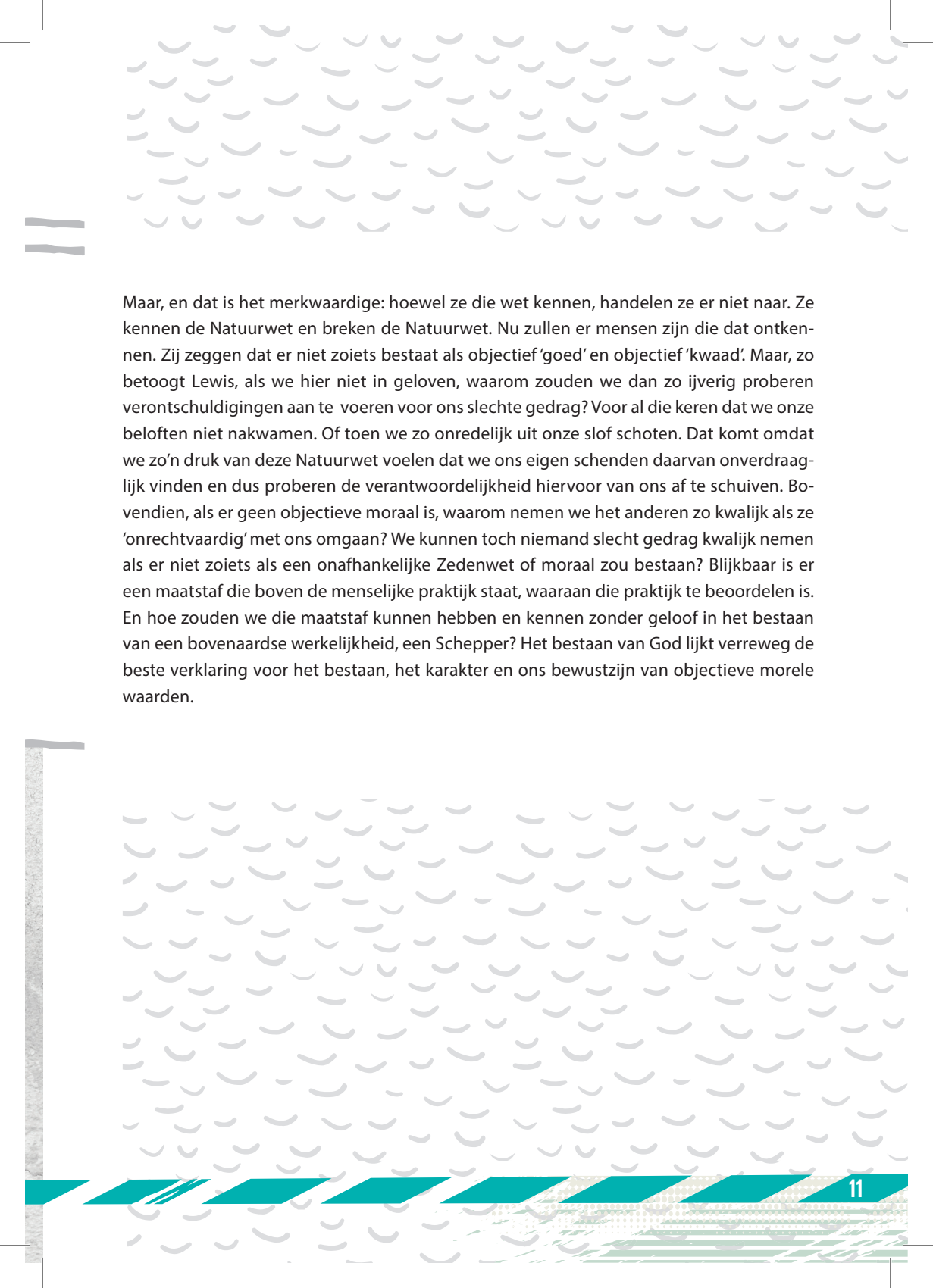
GELOVEN, WAAROM WEL?

Er zijn heel veel goede redenen om wél in God te geloven. 'Het is natuurlijk, het maakt mensen gelukkig, het houdt hen gezond en het heeft vaak nuttige effecten in de samenleving.' vatten Paas en Peels in het kort samen. Maar daarnaast zijn er ook nog goede argumenten te noemen. Een van de belangrijkste daarvan is het argument van de moraal.

HET ARGUMENT VAN DE MORAAAL

Ieder mens, een enkele uitzondering daargelaten, heeft een idee bij wat 'goed' en bij wat 'fout' is. En hoewel er hier en daar per tijd en cultuur een subtiel verschil lijkt te zijn, is de overeenstemming overweldigend. Liegen, stelen, doden; het kan nergens op de algemene goedkeuring van een bevolking rekenen. C.S. Lewis noemt dit 'de Natuurwet' of 'Zedenwet', de wet die iedereen van nature kent.

**OVERAL TER WERELD LOPEN MENSEN ROND MET DE
GEDACHTE DAT ZE ZICH OP EEN BEPAALDE MANIER HOREN TE
GEDRAGEN, EEN GEDACHTE DIE ZE NIET GOED KWIJT KUNNEN
RAKEN AL ZOUDEN ZE WILLEN.**

Maar, en dat is het merkwaardige: hoewel ze die wet kennen, handelen ze er niet naar. Ze kennen de Natuurwet en breken de Natuurwet. Nu zullen er mensen zijn die dat ontkennen. Zij zeggen dat er niet zoiets bestaat als objectief 'goed' en objectief 'kwaad'. Maar, zo betoogt Lewis, als we hier niet in geloven, waarom zouden we dan zo ijverig proberen verontschuldigen aan te voeren voor ons slechte gedrag? Voor al die keren dat we onze beloften niet nakwamen. Of toen we zo onredelijk uit onze slof schoten. Dat komt omdat we zo'n druk van deze Natuurwet voelen dat we ons eigen schenden daarvan onverdraaglijk vinden en dus proberen de verantwoordelijkheid hiervoor van ons af te schuiven. Bovendien, als er geen objectieve moraal is, waarom nemen we het anderen zo kwalijk als ze 'onrechtvaardig' met ons omgaan? We kunnen toch niemand slecht gedrag kwalijk nemen als er niet zoiets als een onafhankelijke Zedenwet of moraal zou bestaan? Blijkbaar is er een maatstaf die boven de menselijke praktijk staat, waaraan die praktijk te beoordelen is. En hoe zouden we die maatstaf kunnen hebben en kennen zonder geloof in het bestaan van een bovenaardse werkelijkheid, een Schepper? Het bestaan van God lijkt verreweg de beste verklaring voor het bestaan, het karakter en ons bewustzijn van objectieve morele waarden.

3. GOD EN HET LIJDEN

ALS GOD BESTAAT, WAAROM IS ER DAN KWAAD IN DE WERELD?

De vraag naar het waarom van het lijden en de aanwezigheid van het kwaad in de wereld, is er één die mensen erg kan bezighouden: 'Als God bestaat, waarom is er dan kwaad in de wereld?'. De vragen hierover komen niet alleen van mensen die argumenten zoeken tegen het bestaan van God. Ook gelovigen worstelen met deze vraag. Sterker nog: in de Bijbel komen we de vraag naar het hoe en waarom van het kwaad regelmatig tegen, in het bijzonder in het boek Job.

Deze wereld is een zondige wereld. Een wereld die zich van God afkeert. Met de val van Adam en Eva is het gehele menselijke geslacht in het verderf gestort. Dat is ontzettend aangrijpend. Het wordt nóg aangrijpender als we zien wie we zelf geworden zijn door de zonde. Wat we van nature denken, zeggen, doen en laten is gericht op onszelf. Alleen God kan ons daarvan verlossen. In hoofdstuk 6 gaan we hier verder op in. In dit hoofdstuk zoomen we in op het kwaad dat door de val van onze verre voorouders in de wereld gebracht is en dat wij als mensheid elke dag vermeerderen. En het lijden dat dat met zich meebrengt. Dit lijden wordt vaak ingebracht als argument dat er geen goede God kan zijn. Die zou immers al die ellende toch niet toelaten?

Er is een groot verschil tussen een verstandelijke beschouwing van het kwaad of geconfronteerd worden met daadwerkelijk lijden, bij jezelf of om je heen. Bij de eerste benadering kun je het gesprek aangaan waarom het kwaad wel of geen argument is tegen het bestaan van God. Als iemand echter het lijden aan den lijve ondervindt of er van dichtbij mee in aanraking komt, geeft een puur verstandelijke of filosofische benadering natuurlijk geen pas. Steun, medeleven en een luisterend oor bieden, zijn dan de enige juiste dingen die je kunt doen.

ARGUMENT VAN HET LIJDEN

In dit hoofdstuk willen we echter stilstaan bij het probleem van het lijden dat gebruikt wordt tegen het bestaan van God in redelijke zin. En het argument dat daarvoor gebruikt wordt ziet er ongeveer als volgt uit:

**ALS GOD ALMACHTIG IS, KAN HIJ AL HET KWAAD VOORKOMEN
ALS GOD VOLKOMEN GOED IS, WIL HIJ AL HET KWAAD VOORKOMEN
DUS: ALS GOD ALMACHTIG EN VOLKOMEN GOED IS, ZOU ER GEEN KWAAD ZIJN
ER IS WEL KWAAD
DUS: ER IS GEEN ALMACHTIGE EN VOLKOMEN GOEDE GOD**

WAT KUNNEN WIJ HIEROP ANTWOORDEN?

1. WIJ KUNNEN GOD NIET BEGRIJPEN

In de eerste plaats is het opmerkelijk dat niet-gelovigen met dit argument op de stoel van een theoloog gaan zitten en uitspraken doen over God. 'Als God volgens jullie deze of deze eigenschap heeft, dan zal Hij wel zus en zo willen'. Maar Wie God is en wat Hij wil, legt Hij Zelf uit in de Bijbel. Hij is in ieder geval niet hetgeen wat wij van Hem maken, of hetgeen dat wij vinden dat Hij moet zijn. C.S. Lewis legt heel treffend de vinger bij het woord 'liefde': De vraag hoe het menselijk lijden te rijmen is met het bestaan van een God Die liefheeft is alleen ónoplosbaar zolang we het woord 'liefde' oppervlakkig interpreteren. Want dat God goed is, wil niet zeggen dat Hij alle lijden zal voorkomen. Net zoals een ouder enig lijden voor zijn kind zal accepteren om er groter kwaad mee te voorkomen. Dat God lijden toelaat, is dus niet per definitie liefdeloos of zinloos.

Een reactie op bovenstaande redenering zou dus kunnen zijn: ook wanneer wij de zin van het lijden niet kunnen doorgronden, wil dat niet zeggen dat het geen zin hééft. Als God inderdaad almachtig en alwetend is, hoe zouden wij - schepselen met beperkte macht en kennis- Hem dan na kunnen rekenen? Zeker, dit antwoord kan makkelijk op onbegrip rekenen als we bedenken wat voor vreselijke dingen er gebeuren in onze wereld. Maar -hoe begrijpelijk ook- dan reageert men opnieuw vanuit een beperkte verstand en gebrek aan vermogen om alles te doorgronden.

Augustinus verwoordde het zo:

‘HET KWAAD GAAT TEGEN GOD IN, MAAR NIET BUITEN HEM OM.’

Hierin moeten we ook de macht en kracht van satan niet vergeten. Hoewel hij overwonnen en gebonden is, gaat hij nu nog altijd tekeer als een briesende leeuw tot op de dag van Jezus' tweede komst.

2. WAT ALS GOD ALTIJD INGRIJPT?

Daarnaast weten wij ook niet zo goed wat wij doen als we God zouden bevelen om telkens in te grijpen daar waar lijden op de loer ligt. Want waar eindigt dat? Machines zouden regelmatig moeten stoppen of juist harder gaan, mensen zouden tegengehouden worden. Zelfs slechte gedachten die in ons opkomen (en aan de daden vooraf gaan) zouden dan al voorkomen moeten worden. Kortom, al snel zouden we op het punt komen dat we God vragen om álle kwaad te voorkomen. Niets zou meer zeker zijn in de wereld; natuurwetten functioneren niet meer en onze vrijheid en verantwoordelijkheid zouden zijn verdwenen. Dat God de materie kan veranderen en dat soms ook doet, zodat er dingen gebeuren die wij wonderen noemen, maakt deel uit van het christelijk geloof; maar het idee van een gemeenschappelijke, bestendige wereld vereist dat zulke gebeurtenissen zeldzaam zijn.

Mensen zullen altijd vragen waarom God het lijden toelaat, tenzij de wereld (en zichzelf!) volmaakt zijn zodat er geen enkele vorm van lijden meer is. Dat is nu juist wat christenen geloven: wij mensen zijn niet volmaakt. Sterker nog: wij zijn er zelf de schuld van dat er zoveel ellende is op deze aarde. Maar er zal een nieuwe hemel en een nieuwe aarde komen waarop gerechtigheid zal wonen. Waarom is dat nu nog niet zo? Waarom wacht God -in onze ogen- zo lang? Petrus zegt daarover in zijn tweede zendbrief *‘De Heere vertraagt de belofte niet (gelijk enigen dat traagheid achten), maar is lankmoedig over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen.’* (2 Petrus 3:9)

3. MENS IS GEEN MARIONET

Als het gaat om het kwaad kun je onderscheid maken tussen 'natuurlijk kwaad' en 'moreel kwaad'. Het natuurlijk kwaad is niet direct terug te voeren op het handelen van mensen (denk aan aardbevingen, bosbranden en vulkaanuitbarstingen). Moreel kwaad wordt veroorzaakt door de mens, geschapen met een vrije wil. Maar, de vrije wil van de mens is beperkt door zijn natuur. Dat wil zeggen: deze vrijheid gebruikt de mens om te kiezen waar hij naar verlangt. Omdat wij in Adam gevallen schepselen zijn, verlangen wij niet naar het goede en kiezen we uit vrije wil voor het kwade. Als alle mensen Gods geboden zouden houden, zou er ontzaglijk veel leed voorkomen worden. De mens is geen marionet, maar een redelijk schepsel. Daarom zullen wij ook allemaal verantwoording af moeten leggen voor hetgeen we gedaan hebben, hetzij goed, hetzij kwaad (2 Kor. 5:10).

4. MEGAFOON

Tot slot, Lewis noemt het lijden 'Gods megafoon om een dove wereld wakker te schudden'. Het lijden dat aanstaande is zónder God is vele malen erger dan nu wakker geschud te worden door moeite en verdriet om je te realiseren dat je zonder God verloren gaat. Terwijl wij met gebalde vuisten naar de hemel staan en God ter verantwoording roepen voor het kwaad dat wij mensen zelf in de wereld gebracht hebben, zond God Zijn eniggeboren Zoon om te lijden en te sterven, om het kwaad voor altijd te overwinnen. Dat is ten diepste Gods liefdevolle antwoord op ons lijden.

4. WERELDRELIGIES

WAAROM HET CHRISTELIJK GELOOF?

'Fijn dat je zoveel aan je geloof hebt. Voor mezelf heb ik dat niet zo. Iedereen moet trouwens zelf weten wat hij gelooft. Als je elkaar maar in je waarde laat. Dat is het belangrijkste.' Misschien heeft iemand, een collega of buurvrouw, wel eens iets in dergelijke bewoording tegen u gezegd. Het klinkt eigenlijk best mooi en wel logisch ook. Je kunt iemand immers niet dwingen om hetzelfde te geloven? En elkaar in je waarde laten, is toch ook belangrijk? Maar het wringt met onze christelijke levensovertuiging. Hoe moeten we hier nu op reageren?

BROCCOLI

Bovenstaande en soortgelijke uitspraken hebben twee opvallende kenmerken die passen bij onze huidige samenleving. In de eerste plaats wordt het bestaan van een absolute waarheid ontkend. Dit wordt ook wel 'relativisme' genoemd. Ten tweede is het niet alleen zo dat een ieder zijn eigen overtuiging mag hebben, maar die overtuiging is ook gelijkwaardig aan die van een ander en beiden kunnen dus naast elkaar blijven bestaan. Dat wordt 'pluralisme' genoemd. Ter illustratie gebruikt dr. M.J. Kater het voorbeeld van het eten van broccoli. Het gaat niet om de bewering 'broccoli is gezond' tegenover 'broccoli is ongezond', dat zou een waarheidsclaim zijn. Maar het gaat om de uitspraak 'ik vind broccoli lekker' tegenover 'ik lust geen broccoli'. De laatste twee kunnen prima naast elkaar blijven staan, het gaat om een subjectieve (persoonlijke) mening. En die persoonlijke mening is in onze samenleving haast onaantastbaar geworden. 'Ik maak zelf uit wat ik denk, vind en doe' voert de boventoon en lijkt boven elke wet verheven te zijn.

POST-CHRISTELIJK

NEDERLAND IS NAMELIJK EEN POST-CHRISTELIJK LAND GEWORDEN.

Met andere woorden: we leven niet langer in een door christelijke normen en waarden gestempelde samenleving. De meerderheid van de bevolking heeft afscheid genomen van de Bijbel als leidraad voor het leven en dat is in allerlei opzichten merkbaar, vooral ook als het gaat over zaken als zelfbeschikking over leven en dood, de waarde van het huwelijk, enzovoort. Overigens zijn er nog verschillende achtergebleven restanten van wat eens een christelijke natie werd genoemd. In die zin is er dan ook een verschil tussen het Evangelie brengen in een heidense cultuur en het Evangelie brengen in een post-christelijke cultuur. C.S. Lewis wees er terecht op dat zeggen dat iemand die zich ontworstelt van zijn christelijk verleden terugvalt tot het heidendom, hetzelfde is als zeggen dat een gescheiden vrouw weer maagd wordt. Maar, inmiddels groeien er ook generaties op die niet of nauwelijks bekend zijn met de inhoud van het christelijke geloof. Het zijn de kinderen en kleinkinderen van hen die in het verleden bewust afscheid hebben genomen van God en kerk.

Deze mensen, die geen verleden hebben met het christelijk geloof, lijken in eerste instantie welwillender te zijn en meer open te staan voor een gesprek dan de generatie van zogenaamde 'babyboomers'. Zoals een vrouw bij ons in de buurt, die er verstoeld van stond dat we als gezin elke week naar de kerk gaan (dat we zelfs twee keer op een zondag gaan, wist ze toen nog niet). Ze was zelf nog nooit in een kerkdienst geweest. 'Ik wil een keer mee! Kan dat?' vroeg ze spontaan.

VERSCHILLENDE GODSDIENSTEN

Spiritualiteit en religie wordt aanvaard en regelmatig zelfs interessant gevonden, maar dat het christendom waar zou zijn en alle andere religies niet, dat stuit op verzet. 'Het gaat in alle godsdiensten toch om hetzelfde?' wordt dan regelmatig opgeworpen. De gedachte dat 'ten diepste alle wegen tot God leiden' leeft breed; het gaat erom dat je een 'oprechte' gelovige bent, dan kom je er wel. Maar dit is in zichzelf tegenstrijdig. Er zijn namelijk zoveel verschillende godsdienstige overtuigingen die met elkaar in tegenspraak zijn, dat het onmogelijk is dat ze allemaal waar zijn. Hoe oprecht de aanhangers van de verschillende godsdiensten hun geloof ook belijden en uitoefenen.

DE ENIGE WEG

Wat maakt het christendom dan uniek? Gezien de vele aanhangers van andere godsdiensten en het feit dat er ook door aanhangers van die godsdiensten goede dingen gedaan zijn, kan het toch niet anders of zij bezitten ook een deel van de waarheid?

Er valt veel over te zeggen, maar het meest cruciale van het christelijk geloof is de menswording en opstanding van Christus. Niet een weg van de mens naar God, maar God Die Zijn Zoon zond om te lijden, te sterven en weer uit de dood op te staan. Zonder dat geen redding, geen zaligheid.

Jezus leerde dus niet een weg tot God, zo als je in vele andere religies tegenkomt, maar Hij *is* de weg tot God. De enige Weg. Van boven naar beneden. *'Want er is een God, er is ook een Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus'* (1 Tim. 2:5). Buiten Jezus is er geen behoudenis. Dit maakt het christelijk geloof uniek. Velen nemen dit het christendom kwalijk. Het wordt arrogant en kortzichtig gevonden. Mensen zeggen dan wel dat ze Jezus een wijze Leraar vinden, maar ze wijzen Zijn opstanding en godheid naar het rijk der fabelen. Ze scharen Hem in het rijtje van bijvoorbeeld Ghandi, Boeddha en Confucius. Maar Hij is geen betere Leraar na Mohammed of Mozes. Hij is compleet anders. Hij is

niet zomaar een inspirerend Persoon. Hij getuigde er Zelf van dat Hij de Zoon van God is, de Messias. Als je dat niet gelooft, maak je Hem direct tot een leugenaar. Je kunt in die zin niet neutraal tegenover Hem staan. De boodschap van het christelijk geloof is niet vrijblijvend. Elk mens, of je jezelf nu christen noemt of niet, zal eenmaal verantwoording af moeten leggen aan God over zijn of haar leven (Pred. 12:14). Zodra die boodschap verkondigd wordt, ontstaat niet zelden ergernis.

GEHEIM

Terug naar de uitspraak waar we mee begonnen. Elkaar in je waarde laten? Ja, we zijn allen naar de gelijkenis van God gemaakt (Jak. 3:9) en dat is voldoende reden om ieder ander met respect tegemoet te treden, ongeacht overtuiging. Maakt het niet uit wat je gelooft? Jawel, óf je wijst Christus af óf je geeft je geheel aan Hem over. Het is van tweeën één. Maar hoe dan? Vanuit onszelf geeft niemand zich hier toch aan over? Dat staat God niet in de weg. Want waar geloof is een gave van de Heilige Geest.

Het is daarom ook telkens weer van belang om te benadrukken dat het christelijk geloof niet iets is wat aangepraat of aangeleerd is. Het is niet zomaar 'een vaag vermoeden' of een 'goed gevoel' dat ons overtuigt van de waarheid van het christendom. Dat doet de Heilige Geest. Dat is het geheim van het christelijk geloof dat we de hele Bijbel door lezen. Dat is niet moedbenemend, maar juist moedgevend! Het is de enige reden waarom het zin heeft om te evangeliseren.

Zoals een predikant eens zei: 'ook mensen die God niet zoeken en helemaal niets voor het geloof voelen of zich er zelfs met hand en tand tegen verzetten, kunnen ongedacht en onverwacht zó geraakt worden in het hart dat ze tot hun eigen verbazing om gaan. Tegen wil en dank én toch helemaal vrijwillig.'

5 . BETROUWBAARHEID

VAN DE BIJBEL

WAAROM IS DE BIJBEL WAAR?

‘De Bijbel is toch geschreven door mensen? Hoe kun je dan zeggen dat de Bijbel het Woord van God is? En trouwens, dat zeggen moslims ook over de Koran. Waarom zouden christenen dan gelijk hebben?’ Hoe kunnen we hierop reageren?

De betrouwbaarheid van de Bijbel is een onderwerp van alle tijden en plaatsen, maar heeft in het bijzonder een vlucht genomen aan het eind van de 19e eeuw toen het gezag van de Bijbel onder druk kwam te staan door de zgn. Schriftkritiek. Deze historisch-kritische benadering ziet de Bijbel vooral als een menselijk boek. Menselijkheid van de Schrift neemt echter de goddelijkheid niet weg.

Al veel eerder schrijft Calvijn in zijn *Institutie* (I, 7-8) dat als het gaat om de waarheid van de Bijbel, het goddelijke getuigenis van de Heilige Geest het enige werkelijk belangrijke is. Zonder dat getuigenis zullen we ons nooit onderwerpen aan de bewijzen die er zijn. Dat gezegd hebbende, noemt hij een heel aantal betrouwbare argumenten die er in de Bijbel zélf te vinden zijn. Het is zoals Spurgeon zei: ‘Wil je de Bijbel verdedigen? Je kunt net zo goed een leeuw verdedigen. Maak de kooi open en laat hem los.’

In gesprek met buitenkerkelijken, die zelf niet in de Bijbel (willen) lezen, is het echter lastig om alleen met bovenstaande argumenten te komen. Daarom worden in dit hoofdstuk een vijftal argumenten genoemd die gebruikt kunnen worden om het gesprek aan te gaan over de betrouwbaarheid van de Bijbel. Daarbij de opmerking van Calvijn in gedachte houdend dat ten diepste de getuigenis van de Heilige Geest nodig is, Die ons niet beweegt te geloven tegen de bewijzen in, maar ons juist leert te onderwerpen aan de bewijzen die er zijn.

ARGUMENTEN

1. SAMENHANG TUSSEN BOEKEN

Ten eerste is **de samenhang en symmetrie tussen de 66 boeken die de Bijbel telt, verbazingwekkend**. De tientallen verschillende schrijvers die in verschillende tijden en omstandigheden leefden, vertellen elk dezelfde boodschap. Ter vergelijking: als je in onze tijd aan verschillende auteurs zou vragen om over een bepaald onderwerp te schrijven, is de kans klein dat ze allemaal dezelfde boodschap zullen verkondigen. Laat staan als je de periode waarin de schrijvers leven, zou uitsmeren over meerdere eeuwen met verschillende (culturele) omstandigheden.

2. VERVULDE PROFETIEËN

Ten tweede zijn er de vele vervulde profetieën waar de Bijbel over verhaalt. Tientallen voorzeggingen in het Oude Testament zijn bewaarheid geworden. Variërend van de wegvoering en terugkeer van het volk Israël, tot -in het bijzonder- de komst van Jezus naar deze aarde. De vervulling van de vele profetieën zouden de grootste scepticus moeten overtuigen.

3. EERLIJKHEID OVER EIGEN ZONDEN

Ten derde valt de eerlijkheid van de verschillende bijbelschrijvers over hun eigen fouten en tekorten op. Of het nu gaat over de Psalmen van David of de brieven van Paulus. Dit maakt hun getuigenis betrouwbaar. Wij mensen zijn geneigd slechts het goede van onszelf te benadrukken. We winnen er over het algemeen niet zoveel mee om onze slechte karaktereigenschappen of misstappen breed uit te meten. Dit is een sterke aanwijzing dat ze gedreven worden door iets dat hun eigen belang overstijgt. Als we al niet geneigd zijn om onze werkelijke zonden publiek te maken, laat staan dat we ze dan zullen verzinnen en vervolgens kenbaar maken. Hun getuigenis is dus betrouwbaar. En goddelijk geïnspireerd. De auteurs worden hier gebruikt door de Heilige Geest om dwars door hun zonden heen de genade van de Heere te verheerlijken.

4. HISTORISCHE BETROUWBAARHEID

Ten vierde heeft de Bijbel basale betrouwbaarheid als historisch document. Vele opgravingen en vondsten hebben de Bijbelse geschiedschrijving ondersteund. 'Het lijkt erop dat telkens wanneer in Israël een stuk grond wordt omgewoeld, er een nieuw detail van de Bijbelse geschiedenis geverifieerd wordt,' aldus R.C. Sproul.

5. HET GETUIGENIS VAN JEZUS

Het laatste en voor christenen zeer belangrijke punt is het getuigenis van Jezus Zelf. De kerk gelooft dat de Bijbel veel méér dan basaal betrouwbaar is. Want deze 'basaal betrouwbare bron', zoals hij door historici genoemd wordt, leert ons dat Jezus' leer is dat de Bijbel geheel en al betrouwbaar is, omdat zij het Woord van God is. (Joh. 5:39 en Joh. 17:17)

**DE SAMENHANG EN SYMMETRIE
TUSSEN DE 66 BOEKEN DIE DE BIJBEL TELT
IS VERBAZINGWEKKEND**

6. ZONDEN DOEN EN ZONDE ZIJN

HOE LEG JE UIT WAT ZONDE IS?

‘Hè, wat zonde nu.’ Een koffievlek op je nieuwe jurk. Vervelend ja, maar zonde? Het begrip ‘zonde’ heeft in de loop van de tijd een betekenisverandering ondergaan. Des te belangrijker om er in het evangelisatiewerk van doordrongen te zijn wat zonde werkelijk is.

Als je met iemand in gesprek raakt over het christelijk geloof, en eerlijk probeert uit te leggen wat het christendom inhoudt, kom je al snel op het begrip ‘zonde’. Paulus schrijft in zijn brief aan de Romeinen dat we weten wat zonde is door de Wet van God (Rom. 3:20); dat is de norm waaraan ons leven getoetst wordt. Een norm die we vanuit onszelf nooit meer kunnen houden. De centrale boodschap van het christelijk geloof is dan ook dat we een Middelaar, een Verlosser, nodig hebben die ons verlost van onze zonde. ‘Zonde’ is in onze hedendaagse samenleving echter een besmet woord; dat is iets van vroeger en daar heeft men mee afgerekend, zogezegd. Maar, als je wil vertellen wat het Evangelie leert, kun je onmogelijk om ‘zonde’ in de eigenlijke betekenis van het woord heen. Hoe leg je dit nu uit aan iemand die niets of nauwelijks iets van de Bijbel weet?

ZONDE IS EEN TOESTAND EN ZONDEN ZIJN DE VRUCHT

Om te beginnen is het begrip ‘zonde’ best ingewikkeld. Vaak wordt namelijk de nadruk gelegd op de afzonderlijke aspecten van de zonde; de zondige handelingen (zowel actief als passief, dus dingen die we doen en dingen die we nalaten). Maar als je het hebt over de slechte dingen die we denken, zeggen en doen of over de goede dingen die we hebben nagelaten, dan gaat het ten diepste over de vrucht, de uitwerking van de zonde. Zonde is echter een toestand waarin wij verkeren. Wij denken, zeggen en doen die verkeerde dingen omdat wij zondig zijn (HC, Zondag 3). Alleen maar afrekenen met zondige handelingen (als dat al zou kunnen) zal niets aan onze zondige toestand veranderen. Deze zondige toestand, of zondige staat, is die van een totale vervreemding van God. Terwijl wij juist zijn geschapen om in harmonie en vrede te leven met God en met de mensen om ons heen. Maar als gevolg van de gebrokenheid van de gevallen mens is er met ons iets fundamenteel mis. Alleen door de aanpak van de wortel van het probleem -onze geestelijke doodstaat- zal er iets kunnen veranderen.

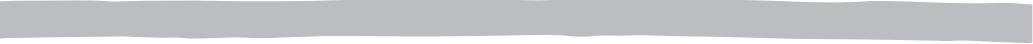
IN GESPREK

In een evangelisatiegesprek kun je bovenstaande geschetste contouren op verschillende manieren ter sprake brengen, in dit hoofdstuk bespreek ik er twee: zonde als ziekte en zonde als doelmissen.

1. ZONDE ALS ZIEKTE (DE ERFZONDE)

Je kunt de zonde vergelijken met iemand die ziek is. Als je ziek bent, heb je vaak allerlei klachten. Bijvoorbeeld koorts of hoofdpijn. Dit zijn de gevolgen van het ziek-zijn. Wanneer je alleen de symptomen (zoals hoofdpijn en koorts) bestrijdt, is de oorzaak (de onderliggende ziekte) nog niet weggenomen. Een goede arts zal dan ook de kern van het probleem -de ziekte die de oorzaak is van de symptomen- aan willen pakken. Zo is het ook met de zonde. Wij mensen lijden allen aan de zondekwaal (oorzaak) en dat komt openbaar in ons zondige doen en laten (symptomen).

**HET DOEN VAN DE ZONDEN MAAKT ONS GEEN ZONDAREN,
MAAR DOOR ZONDEN TE DOEN LATEN WE ZIEN DAT WE
ZONDAREN ZIJN.**

Daarom moeten ook kinderen verlost worden van de zonde. Niet omdat een baby zondig gedrag vertoont, maar omdat de zonde er al in zit. Het is een overgeërfde kwaal waar wij allen mee worden geboren. Dat noemen we de erfzonde.

2. ZONDE ALS DOELMISSEN

Er lopen maar weinig mensen rond die zichzelf perfect of volmaakt vinden. Bijna iedereen voelt wel aan dat hij tekortkomingen heeft; wij kunnen allemaal wel dingen opnoemen die we hebben gezegd of gedaan die niet goed waren. Als je daar dieper op ingaat, valt echter op dat velen menen dat 'als er een God is, Hij deze verkeerde daden wel door de vingers zal zien'. Ze doen toch hun best om goed te leven? Of, zo hoor je ook nog wel eens: 'Ik ben toch ook maar een mens?'. Wat dan zoiets betekent als: 'Je kunt toch niet verwachten dat ik een perfect leven leid? En dat zal God heus wel begrijpen.'

Vanuit de mens geredeneerd klinkt het niet eens zo gek. Maar God redeneert niet vanuit de mens, Hij redeneert vanuit het doel waarvoor Hij ons geschapen heeft. God is heilig. En wij zijn door Hem gemaakt om ook heilig te zijn; om Hem lief te hebben met heel ons hart en onze naasten als onszelf, zo krijgt God de eer. Door de zonde doen wij God oneer aan. Ons grote probleem is echter dat wij onze zonden niet als schuld ten opzichte van God zien. Hooguit komen we uit onszelf tot de erkenning dat we andere mensen hebben benadeeld. Maar dat is slechts het topje van de ijsberg. Zonde gaat veel dieper. We zijn doelmissers geworden. Hoewel we weten wat God van ons verwacht - God gaf ons Zijn Wet- voldoen we er niet aan. In plaats daarvan dienen we vooral ons eigen ik en leven we ter meerdere eer en glorie van onszelf.

7. GEEN OPLOSSING, MAAR VERLOSSING

HOE LEG JE UIT WAT VERLOSSING INHOUDT?

'De meesten van ons horen al van kinds af aan dat ze 'verlost moeten worden van hun zonden'. Als het goed is, begrijpen we -door uitleg thuis, in de kerk en op school- wat dit inhoudt. Als ik dit echter letterlijk tegen mijn buurvrouw zeg tijdens ons kopje koffie, vrees ik dat het gesprek snel stil valt. Het lijkt hierdoor aanlokkelijk om begrippen als 'zonde' en 'verlossing' dan maar achterwege te laten in het evangelisatiegesprek. Dat is toch veel te moeilijk voor buitenkerkelijken...

Het tegendeel is echter waar: wij hebben de dure plicht om deze begrippen te blijven hanteren, uit te leggen en uit te dragen. De Amerikaanse theoloog Thomas C. Oden merkte op: 'In een goedbedoelde poging om de christelijke boodschap te brengen in een taal die aanvaardbaar is voor de moderne mens, hebben we de ui afgepeld tot er bijna niets van over is. We hebben onze jonge mensen beroofd van de harde maar noodzakelijke christelijke boodschap over de zonde van de mens en de verlossing door God.'

In het vorige hoofdstuk ging het over hoe je het begrip 'zonde' uit zou kunnen leggen aan iemand die niet of nauwelijks bekend is met het christelijk geloof. Sinds de eerste mensen bewust tegen God ingegaan zijn, is de hele mensheid gevangen in de macht van de zonde. Ons denken, zeggen, doen én laten voldoen niet meer aan hoe Gods ons heeft gemaakt en bedoeld. Veel mensen zijn zich hier niet van bewust. We vinden dat het wel meevalt met onszelf. We doen toch ons best?

Dit keer gaat het over de christelijke verlossing.

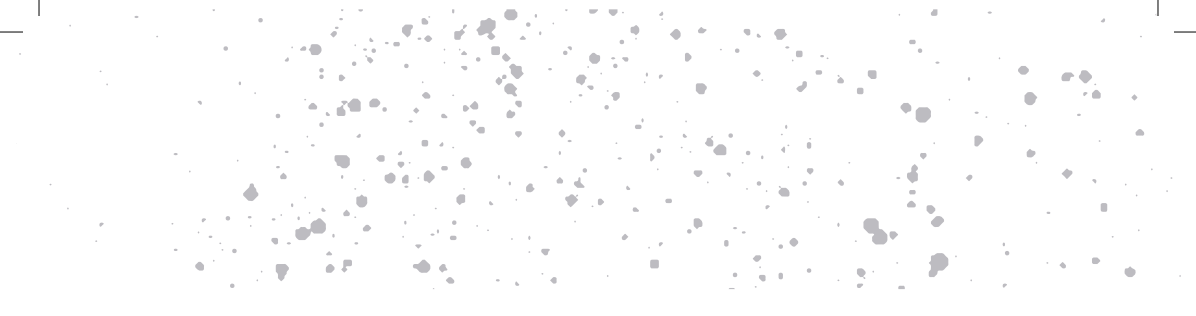
BREED BEGRIIP

Verlossing is een breed begrip. Er zijn allerlei dingen waarvan je verlost, bevrijd, kunt worden. Of waarvan je verlost zou willen worden. Elk mens zucht -zij het in meerdere of mindere mate- onder de gevolgen van zonde. Zowel in fysiek als mentaal opzicht. De volle ziekenhuiswachtkamers en vele zelfhulpboeken getuigen ervan. Om nog maar niet te spreken over de onverbiddelijke dood waar een ieder vroeg of laat mee te maken krijgt. Maar hoewel het verlangen naar verlossing van de gevolgen van de zonde legitiem is én ook een goed aanknopingspunt kan zijn voor gesprek, is dat niet het belangrijkste onderdeel van de christelijke verlossingsleer. Wat dan wel? Er zijn boeken vol over dit belangrijke onderwerp geschreven. In dit hoofdstuk dus slechts enkele handvatten om dit omvangrijke thema bespreekbaar te maken met buitenkerkelijken.

VERLOSSING - WAARVAN

In de eerste plaats is het belangrijk om ons te realiseren waarvan we verlost moeten worden. Dat zijn dus niet zozeer de gevolgen van de zonde, maar de zonde zelf (Mat. 1:21). Jezus heeft Zich in Zijn leven op aarde nauwelijks beziggehouden met de oplossing van problemen van de wereld. Sterker nog, wanneer Hij er feitelijk om wordt gevraagd (Luk. 12:13), is Zijn antwoord heel anders. 'Zijn antwoord is geen antwoord op menselijke vragen en problemen, maar het Goddelijke antwoord op de Goddelijke vraag aan de mensen. Zijn woord wordt wezenlijk niet van onderop, maar van bovenaf bepaald, geen oplossing maar verlossing. Maar juist daarmee brengt Hij ook werkelijk de oplossing van alle menselijke problemen, vanuit een heel ander perspectief', zo schrijft een theoloog.

Mensen moeten bevrijd worden van de zonde om te ontkomen aan de toorn, de gramschap, van God. Als we in dit leven namelijk niet bevrijd worden van de zonde, zullen we voor altijd zonder God zijn. En de plek waar God niet is, dat is de hel.

VERLOSSING - HOE

In de tweede plaats is het belangrijk om te weten hoe we verlost kunnen worden. Dit kan alleen door Jezus. En de zaligheid is in geen Anderen; want er is ook onder den hemel geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welken wij moeten zalig worden (Hand. 4:12). Hij heeft -plaatsvervangend- de straf voor de zonden gedragen voor allen die in Hem geloven. Hiermee sluit je direct alle andere 'verlossers' uit. De verlossingsleer is namelijk cruciaal in het verschil tussen de (wereld)religies. De christelijke verlossing is uniek: verzoening door het kruis. Jezus, Zoon van God, werd Mens en liet Zich kruisigen om mensen met God te verzoenen (2 Kor. 5:19a). Alleen zo kan de relatie tussen God en mens worden hersteld. Een bekend voorbeeld om dit uit te leggen is de mens als beeld van een man die in een diepe put is gevallen. Mohammed, Boeddha en Confucius komen langs met welgemeende adviezen. De man wordt aan het werk gezet, maar de put is te diep en de wanden zijn onbeklimbaar.

**CHRISTUS IS HEEL ANDERS,
HIJ DAALT ZELF AF IN DE PUT EN REDT DE ONGELUKKIGE.**

Een eenzijdig werk van God.

VERLOSSING - INHOUD

Maar wat houdt die verlossing dan precies in? Zondigen christenen dan niet meer? Leven ze altijd in volstrekte harmonie met God en hun naasten? Hebben ze altijd Gods eer op het oog? Helaas niet. De vinger wordt door buitenkerkelijken meer dan eens pijnlijk gelegd bij zonden die kerkmensen -ook gelovige- nog steeds doen. En ook in de Heidelbergse Catechismus (zondag 44) wordt gesproken over slechts 'een klein beginsel' van gelovige gehoorzaamheid aan Gods geboden.

Maar wat is het dan? Kort gezegd is een christen iemand die bevrijd is van de straf op de zonde, bevrijd wordt van de macht van de zonde en uiteindelijk bevrijd zal worden van de aanwezigheid van de zonde. Er zitten dus elementen van verleden, heden en toekomst in de christelijke visie op de verhouding tussen verlossing en zonde. De straf vanwege de zonde is weggedaan, maar in het aardse leven blijft de zonde aanwezig en de gevolgen ook (1 Joh. 1:8-10). Christenen zijn vergeven zondaars. De aanwezigheid van de zonde in het leven van een christen zal pas weggenomen worden bij de overgang van dit leven naar de eeuwigheid, dan is de christen daar waar God is: dat is de hemel. Daarnaast zal er ook volledige verlossing van Gods schepping plaatsvinden, want ook de aarde zucht onder de zonde (Rom 8:22). Op de dag dat Jezus Christus opnieuw zal komen, Zijn Wederkomst, komt er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waar geen zonde meer zijn zal. Daar zal God weer wonen onder mensen en hun God zijn (Openb. 21).

LITERATUURLIJST

Deze brochure is opgezet als een aanzet voor gemeenteleden om bezinnend en praktisch bezig te zijn met apologetiek. Er valt echter nog veel meer te zeggen en te leren over dit onderwerp. Daarom hebben we hieronder een literatuurlijst opgenomen.

prof. dr. H.A. Bakker, dr. M.J. Kater en dr. W. Van Vlastuin (red) - Verantwoord geloof

dr. H. v.d. Belt - Betrouwbaar getuigenis

J. Calvijn - Institutie, I, 7-8

J.J. Grandia - Zijn Naam belijden

A.E. McGrath - Handboek apologetiek

A.E. McGrath - Bruggen Bouwen

C.S. Lewis - Onversneden christendom

C.S. Lewis - Het probleem van het lijden

S. Paas & R. Peels - God bewijzen

L. Post – Lezing ‘De vraag naar het waarom van het lijden’

R.C. Sproul - Je geloof verdedigen

Reader Apologetiek CGO, B-cursus

Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 3-7

Heidelbergse Catechismus, zondag 3 & 44

KIJK OOK EENS OP ONZE WEBSITE, WWW.EVGG.NL, VOOR MEER INFORMATIE OVER TOERUSTINGSBIJEENKOMSTEN EN CURSUSSEN. NODIG ONS GERUST UIT, WE KOMEN GRAAG OP BEZOEK VOOR EEN INTERACTIEVE LEZING OF PRESENTATIE!

Disclaimer: *Op deze pagina staan verwijzingen naar literatuur die informatie biedt over apologetiek en/of evangelisatie. Deze vermelding betekent niet dat EVGG verantwoordelijk is of instemt met de gehele inhoud van de (externe) publicaties.*

COLOFON:

Copyright ©2019 behoort toe aan
het Deputaatschap voor de Evangelisatie
van de Ger. Gemeenten

ONTWERP EN REALISATIE:

PromoVisique, www.promovisique.nl

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN